

HARCKÉSZÜLTSG ÉS HADTÁPKIKÉPZÉS

Az MN központ hadtáp HKSZ és „M” helyzete, a mozgósítási készség fokozásának soron következő feladatai

Gombás Kálmán ezredes

A cikk célja, hogy a teljességre való törekvés nélkül összefoglalást adjon az MN központ hadtápban folyó harcászati és mozgósítási tevékenység helyzetéről; rögzítse az elért eredményeket, feltárja a még fellelhető hiányosságokat és tisztázza a következő időszak feladatait.

Az MN központ hadtáp békében élő intézeteire mozgósítás elrendelése esetén rendkívül sokrétű, összetett, bonyolult és felelősségteljes feladat búrul. A saját intézet hadiszervezetre történő áttérésével egy időben még az alábbi feladatokat is végre kell hajtaniuk:

- a raktáraknak: az „M” utalványon tárolt anyagok és technikai eszközök kiadását a csapatoknak; a TEB és TMB készletek gk. és vasúti szállítóeszközökre történő felmálházását; a központi tartalékba tartozó készletek gyors széttelepítését; a hadi elhelyezési körletek elfoglalását;

- a katonai kórházakban: ikerkórházak telepítését; a mozgósítás alatt keletkezett sérültek fogadását és ellátását;

- a katonai közlekedési szerveknek a csapatok felvonulásával kapcsolatos hadműveleti, valamint a feltöltési és anyagi készletek széttelepítésével kapcsolatos szállítások tervezését, szervezését és végrehajtását;

- a megalakítási feladattal megbízott alakulatoknak a hadrendi elemek felállítását;

- az „M” törzseket befogadó alakulatoknak a befogadott törzsek feladataik végrehajtásában történő maximális segítségét.

Továbbá a mozgósítás időszakában aktívan részt kell venni – a kijelölt állománnyal – a Körzeti Mozgósítást Irányító Csoport-ok tevékenységében, azok részére biztosítani kell a működéshez szükséges feltételeket (munkahelyek, körletek, étkezés stb.). Eleget kell tenni a keretátadási kötelezettségnek, a kijelölt állományt az előírt időben és felszereléssel útba kell indítani az átvevő alakulatokhoz.

Az elmondottakból láthatjuk, hogy az MN központ hadtáp alárendeltjeinek feladatai és felelőssége messzemenően túlnő a saját tagozaton, túlzás nélkül kijelenthetjük, hogy az itt folyó munka döntő jelentőséggel bír és kihatással van az

egész Magyar Néphadsereg mozgósítási készségére. Éppen ezért a jövőben is kiemelt figyelmet kell fordítani a tagozatban folyó harcckészültségi és mozgósítási tevékenységre.

Mielőtt rátérnék az MN központ hadtápalakulatok HKSZ, „M” és az ezzel összefüggő soron következő feladatai konkrét megfogalmazására, néhány gondolatban összefoglalom az „M” rendszer jelenlegi helyzetét, a korszerűsítés terén elért eredményeinket és a meglévő problémáinkat.

Alapvetően e téren megállapítható, hogy elért eredményeink biztatóak és szilárd alapot szolgáltatnak a további fejlődéshez. Ezt az alábbiak igazolják:

- a mozgósítási feladatokat az 1979. évi korszerűsítés során eredményesen illesztettük a harcckészültségbe helyezés rendszerébe; összehangoltuk az alakulatok sokrétű és különböző feladatait; egységesítettük az érvényben levő intézkedéseket, a tervezést a begyakorlást és ellenőrzést;

- összehangoltuk a központ hadtáp tevékenységét a többi hadtáptagozatával és az MN összérdekével;

- rendeztük az MN táborig hadtáp működőképességének biztosítása érdekében az MN központ hadtáptól átadandó személyi kereteket, valamint a központ hadtáp alakulatai fontosabb beosztásban levő polgári alkalmazottai meghagyását;

- az „MZ” anyagok és technikai eszközök jelentős hányadát a megalakulási helyek közelébe decentralizáltuk, egyidejűleg megoldottuk a gazdaságos tárolást, a rendszeres karbantartást és frissítést;

- kialakítottuk az „M” felkészítés egységes rendszerét, melynek alapján az összekovácsolási gyakorlatokat, parancsnoki foglalkozásokat és a tartalékos képzést terv szerint a kívánt ütemben folytatjuk;

- megkezdtük a mozgósítással foglalkozó ht. állomány („M” törzsek, „M” tisztek) tanfolyam rendszerű felkészítését;

- megteremtettük az elméleti alapját a mozgósítás korszerű vezetési és irányítási rendszerének.

Továbbá kedvező hatást gyakoroltak az MN központ hadtápalakulatok HKSZ és „M” készségére az MN szinten az elmúlt években bevezetett rendszabályok is:

- a tartalékos állomány részére a hadiruházat kiadása lehetővé tette a mozgósítás időszakának lerövidítését, illetve több időráfordítást az „M” készenlét elértéig a kiképzési feladatok végrehajtására;

- a tartalékosok, valamint a népgazdasági technikai eszközöket szolgáltató vállalatok általános nyílt mozgósításakor életbelépő parancsokkal történő ellátása, feleslegessé tette az időigényes kézbesítéseket;

- a mozgósítási munka fétiszizálásának és túlzott titokzatosságának megszüntetése, annak az elvnek az általános érvényrejuttatása, hogy mindenkinek nemcsak ismernie és tudnia kell azt, ami a mozgósítás eredményes végrehajtása érdekében reá tartozik, hanem e tevékenységre fel is kell készíteni;

- a diszlokációnak megfelelően a mozgósításhoz szükséges, korszerűen képzett személyi tartalék állomány létrehozása lehetővé tette annak az elvnek a maximális érvényesülését, hogy a tartalékosok az alakulatok megalakulási helyeikkel közeli helyeségekből kerüljenek bevonulásra;

- a tartalékos bevonulók fizetéskiegészítésére, valamint a népgazdaságból igénybe vett technikai eszközök térítésére tett intézkedések eredményeként meg-

szűntek azok a tényezők, amelyek a bevonultatott családjaikat, illetve a technikai eszközöket biztosító vállalatokat anyagilag hátrányosan érintették.

Összességében megállapíthatjuk, hogy az MN központ hadtáp HKSZ és „M” helyzete a különböző külső és belső hatások, a mozgósítási rendszer korszerűsítése területén bevezetett rendszabályok eredményeként kedvező irányban fejlődött.

Az e téren elért eredmények mellett azonban rá kell mutatnunk a *fogyatékosságokra* is, amelyeket mozgósítási rendszerünk ma még magában hordoz és amelyeknek a megszüntetése továbbfejlődésünk elengedhetetlen feltétele.

Ilyen – elsősorban megszüntethető – hiányosságok a következők:

1. Az MN központ hadtápalakulatok és -intézetek parancsnokai a mozgósítási tevékenységet még mindig a saját szervezetük hadiállományra történő feltöltésére szűkítik le. Rendkívül nehezen képesek a hagyományos mozgósítási tevékenység keretei közül kilépni.

A mozgósítás elrendelése után végrehajtandó több irányú és sokrétű feladatot nem szerves egésznek tekintik és megelégednek azzal, hogy saját szervük a meghatározott határidőre elérje a készenlétet.

Majdnem mindenütt figyelmen kívül hagyják a befogadott „M” törzsekkel kapcsolatos kötelezettségeiket. Nem segítik azokat feladataik végrehajtásában, úgy vélik, hogy az általuk megalakítandó hadrendi elemek felállításával kapcsolatban felelősséggel nem tartoznak.

2. A kidolgozott HKSZ-„M” tervek több formai elemet tartalmaznak és nem kellően konkrétak. Ennek következtében az „M” összekovácsolási gyakorlatok tapasztalatai alapján az is megállapítható, hogy azokat nem veszik igénybe a mozgósítás végrehajtása esetén.

3. A mozgósítási tevékenység, az MVCS-ken belüli munka mechanizmusa sem elégíti ki minden területen a követelményeket. Még mindig előfordul, hogy a tartalékos hadkötelesek hamarabb jutnak el lakásuktól az alakulatok bevonulási helyére, mint onnan az alegységekhez a tervezett beosztásukba. E téren az tapasztalható, hogy ez a tevékenység még sok helyütt bürokratikus, nem elég szervezett és átgondolt.

4. A mozgósításkor bevonuló tartalékos tisztekkel és tiszthelyettesekkel való foglalkozásról több helyen megfélemednek. Nem úgy fogadják őket, mint parancsnokokat, nem szabnak részükre konkrét feladatokat. Ennek következtében önhibájukon kívül nem vesznek részt a munkában, miközben a hivatásos tisztek túl vannak terhelve. Az alakulatok egy részénél a tartalékosokkal nem foglalkoznak és nem gondoskodnak róluk kellően, ellátásukat, pihentetésüket nem szervezik meg.

5. A háborús szervezetre való áttérés befejezését követően az alakulatok több helyen nem tesznek megfelelő intézkedéseket az állományfegyelem biztosítására. Megfélemednek arról az alapvető szabályról, hogy a mozgósítást és az alakulatok megalakítását akkor lehet teljesnek és befejezettnek tekinteni, ha az állományfegyelem rendben van, az alegységek feltöltöttsége okmányokban rögzített és azt a törzsek összesítették. Amíg ezt el nem végezték a mozgósítás nem befejezett.

6. A személyi tartalékok képzésével „karbantartásával” és igénybevételével kapcsolatban elért jelentős eredmények mellett még néhány területen lemaradások tapasztalhatók. Több ezer azoknak a tiszthelyettesi beosztásoknak a száma, ame-

lyeket mozgósításkor tiszthelyettesi tartalékok hiányában tisztesekkel és honvédekkel helyettesítünk. Ez az objektív okokon túlmenően annak a következménye, hogy nem fordítottunk kellő figyelmet elég hosszú ideig a tartalékos tiszthelyettesképzésre. A helyzetet még tovább súlyosbítja, hogy a szerény lehetőségeink keretein belül folyó tiszthelyettesképzésen nyert állományt sem tudjuk megtartani, azokat a megyei parancsnokságok más alakulatok részére írják ki, gyakran nem is a képzettségüknek megfelelő beosztásokra. Ennek alapvető okát abban látjuk, hogy az alakulatok az időszakos egyeztetéseket a megyei parancsnokságokkal elhanyagolják, nem kérik számon tőlük az általunk kiképzett tiszthelyetteseket és csupán csak a beállott változást dokumentálják. E téren további problémát jelent, hogy tiszthelyettesi hiányaikat saját alárendeltjeiknél szervezett tanfolyamokon tudnák pótolni.

7. A mozgósítási rendszer korszerűsítésének keretében az „M” törzsekre vonatkozó terveink zöme megvalósult. Az MNHF-ség alárendeltségébe tartozó „M” törzsek állománya ma már több százmilliós értéket kezel és tart hadihasználható állapotban. Több ezer tartalékos hadköteles és gépjármű mozgósítását készíti elő. Ennek ellenére a befogadó alakulatok megfelelő hozzáállásának hiányából gyakran mostoha élet- és munkakörülmények között kell feladataikat végrehajtani. A befogadó alakulatok majdnem mindenütt figyelmen kívül hagyják az „M” törzsekkel kapcsolatos – szabályzatokban rögzített – kötelezettségeiket, de ezzel egy időben jogaikkal sem élnek. Ezen a területen sürgős változások igényeltetnek.

8. Külön kiemelten kívánok foglalkozni az ÁHKSZ időszakában folyó „M” tevékenység irányításának fogyatékoságaival. Mint, ahogy az ismeretes, az MN központ hadtáp területén 1975 őszén áttértünk az ágazati a SZF-ségek alárendelt középírányító szervei útján történő irányításra. E téren az elmúlt évek tapasztalatai azt igazolják, hogy egyes középírányító szervek nem a jelentőségének megfelelően foglalkoztak ezzel a területtel. Ennek okát szemléletbeni problémaként látom. A középírányító szervek alapvető funkcionális feladatát éveken keresztül csak a békeellátással kapcsolatos tevékenység képezte, melyhez kellő rutinnal és tapasztalatokkal rendelkeznek is szerveink. Az a tény, viszont, hogy a középírányító szerveknek a szakszolgálatokhoz tartozó raktárak, intézetek és szervezetek alárendeltségükbe kerültek, elengedhetetlenül olyan követelményeket von maga után, hogy mélyrehatóan foglalkozni kell az alárendelt HKSZ és „M” tevékenységével is, azt a központi követelményeknek megfelelően feszesen irányítani kell.

Összegezve az elmondottakat láthatjuk, hogy az elmúlt években a HKSZ és „M” tevékenység területén komoly eredményeket értünk el, de jöcskán vannak még fogyatékoságaink is. És ha ehhez még a jogosan elvárt fejlődést is hozzászámoljuk, úgy vélem, hogy az elkövetkezendő években megfeszített munkát igényel célkitűzéseink valóráváltása.

A fentiekből adódóan a következő tervidőszakban a HKSZ és „M” tevékenység terén fő feladatunknak a fennálló hiányosságok megszüntetése mellett a korszerűsített mozgósítási rendszer további stabilizálását, a fejlődés jelenlegi szakaszának megfelelő legideálisabb körülmények kialakítását tekintjük. Ennek keretében a mozgósítás olyan feltételeinek a kialakítása kell, hogy kezdetét vegye, amelyekre ezideig nem voltak meg a megfelelő körülmények, vagy megelőzően nem ismertük fel, hogy a mozgósítás milyen, még megoldásra váró problémákat hordoz.

Tisztában vagyunk azzal, hogy célkitűzéseinket máról-holnapra rövid idő alatt nem tudjuk megvalósítani, részben azért, mert azok eleve elméleti megalapozást tételeznek fel, részben pedig meg kell azokhoz az objektív és szubjektív feltételeket teremteni. Ennek megfelelően első ütemben az 1980-as évek első felében a fő figyelmet az alábbiakra kell összpontosítani:

Maradékaltalul *érvényre kell juttatni* a vezetés minden szintjén *a mozgósítási feladatokra való felkészülés* hármas egységét, mely szerint

- első és alapvető kérdés a tervezés;
- ezt követi a begyakorlás;
- mindkettőt folyamatosan segíti az ellenőrzés.

Tovább kell tökéletesíteni a HKSZ és „M” részletterveket, meg kell szüntetni az azokban még fellelhető átfedéseket, összhangba kell hozni a HKSZ és „M”-el kapcsolatos valamennyi tervet, olyan igénnyel, hogy az azokban foglalt feladatok időben szorosan kapcsolódjanak egymáshoz.

A békében élő alakulatok terveiket ki kell, hogy egészítsék az „M” utalványon tárolt anyagok és technikai eszközök kiadására, a TEB és TMB készletek málházására, a központi készletek gyors széttelepítésére és a hadi elhelyezési körletek elfoglalására, valamint egyéb a háború kezdetén végrehajtható funkcionális feladatokra vonatkozó adatokkal.

Valamennyi tervet egyszerűvé, bürokratikus mentessé és könnyen áttekinthetővé kell tenni.

Az „M” részletterveket olyan elgondolással és részletességgel kell kidolgozni, hogy azok alapján a feladatokat olyan személyek is végrehajthassák, akik az azokban foglaltakat nem, vagy csak részben gyakorolták be. Abból kell kiindulni, hogy háború esetén előfordulhat, hogy ha az adott beosztásra lebiztosított parancsnoki közeg valamely oknál fogva nem tud bevonulni, a feladatokat a helyettesítésére biztosított személy is könnyen áttekinthesse. E feladathoz jelentős segítséget adnak az 1979. évben kiadott típusokmányok.

Azoknál az alakulatoknál, amelyek békében nem élnek, személyi állományuk a hivatásos parancsnok kivételével tartalékos, fokozott figyelmet kell fordítani az „M” tervek kidolgozására és azok tartalmát, részletességét alaposan át kell gondolni. Arra kell törekedni, hogy az egyes parancsnoki közegek feladataikat saját tervük alapján végre tudják hajtani és a ht. parancsnok részéről csak operatív beavatkozásokra legyen szükség.

A középirányító szerveknek javítani és tökéletesíteni kell az alárendelték mozgósítási tevékenysége vezetésével és irányításával kapcsolatos munkájukat. Ki kell alakítani az ezzel összefüggő legcélravezetőbb módszereket, el kell érni, hogy e téren is maradéktalanul betöltsék hivatásukat. Meg kell szervezni az alárendelték tervszerű és rendszeres ellenőrzését és segítségét. Értelmezni kell a harcászultsággal és mozgósítással kapcsolatban kiadott központi intézkedéseket, azokat a helyi sajátosságokkal alkotó módon ki kell egészíteni és ennek megfelelően követelményeket kell az alárendeltékekkel szemben támasztani.

Fel kell készülni a háborús hadtápbiztosítási feladatok végrehajtására és aktívan részt kell venni az MN csapatai „M” szakanyag és technikai eszköz tervezésében és ellátásában.

Kiemelt figyelmet kell továbbra is fordítani a mozgósítást vezető és irányító szervezetek (MVCS-ek és KMICS-ek) személyi állományának rendszeres felkészítésére, összekovácsolására és terveik naprakészségére.

A KMICS-ek létrehozására kijelölt szervek állandóan tökéletesítsék és tart-
sák naprakész állapotban a csoportok terveit. Rendszeresen hajtsák végre az utalt
alakulatokkal az időszakos egyeztetéseket és azok alapján terveiket kölcsönösen
pontosítsák. Évente egy esetben a KMICS-ek ht. és t. parancsnoki állománya ré-
szére vezessenek le törzsfoglalkozásokat, gyakoroltassák be a beosztott állomány-
nyal funkcionális feladatait.

Azok az alakulatok, amelyek körleteibe a KMICS-ek működési helyei ki-
vannak jelölve, már az ÁHKSZ időszakában meg kell, hogy teremtsék a zavar-
talan funkcionálás kedvező előfeltételeit.

Valamennyi MVCS-t létrehozó alakulat az MNHF-ség Törzs által kiadott
segédletben meghatározott követelmények alapján tartsa naprakész állapotban a
vezetési csoportok terveit és azok személyi állományát folyamatosan készítse fel
feladatai ellátására. A felkészítésre fel kell használni az „M” összekövácslási
gyakorlatokat és az „M” felkészítés egyéb formáit. Gondoskodni kell továbbá
arról, hogy a kijelölt ht. tiszt MVCS parancsnokok a terveket félévenként átta-
nulmányozzák.

*Az „M” törzseket befogadó alakulatoknak maradéktalanul teljesíteni kell
az MNVK „M” és hadkieg. csf. szakintézkedésében előirt kötelezettségeiket, il-
letve érvényt kell szerezni jogaiknak, mely szerint:*

e téren meg kell szüntetni az elmúlt években kialakult „M” törzsek tevé-
kenysége iránti közömbösséget, minden parancsnoknak tudomásul kell vennie,
hogy függetlenül az „M” törzs szolgálati alárendeltségétől, mint befogadó egye-
temlegesen felelős az „M” törzsparancsnok tevékenységéért.

A fenti rendszabályok érvényesítésével párhuzamosan az „M” törzsek szol-
gálati előjáróinak meg kell szüntetni az „M” törzsek állománya rendeltetésszerű
feladataitól eltérő foglalkoztatását, ezáltal biztosítani kell, hogy energiájukat csak
a megalakítási feladatok, a mozgósítási munkák minőségi javítására tudják for-
dítani.

*Tovább kell javítani a békében nem élő alakulatok állományának minőségi ösz-
szetételét. Ezt részben a békeleltámból átadásra kerülő keretek növelésével,
részben pedig a tartalékos állomány korcsoportok és képzettségi fok szerinti ösz-
szetetele változtatásával kell elérni.*

Megítélésem szerint a keretátadás terén csak az egészségügyi szolgálatnál
alakultak ki elfogadható arányok. A többi szolgálatnál ezért felül kell vizsgálni a
keretátadás lehetőségeit és a békében élő hadrendi elemek háborús működési fel-
tételcinek szem előtt tartásával növelni kell az átadásra kerülő kereteket.

A tartalékos állomány összetételének javítása érdekében hadrendi elemre
menően fel kell mérni a tartalékos állomány korcsoportok és képzettségi fok sze-
rinti összetételét. Ennek alapján elsősorban a területileg illetékes megyei parancs-
nokságokon tisztázni kell a minőségi javítás lehetőségeit, ha ez az adott területen
nem lehetséges a készenléti idő függvényében távolabbról is biztosítható az „M”
szükséglet egy része. Azoknál a hadrendi elemeknél, amelyek „M” szükséglete
polgári szakképzettség alapján is biztosítható (pl. közlekedési egységek) bátran
kell élni ennek lehetőségével. A fentiek alapján nem rendezhető problémákat
tervszerű tartalékos kiképzéssel kell megoldani.

A megyei parancsnokságok által lebiztosított korszerűen képzett, illetve a
saját bázisokon át-, tovább- és kiképzett állomány figyelemmel kísérése, az indo-

kolatlan cserék megakadályozása érdekében rendszeresen végre kell hajtani az előírt egyeztetéseket.

Folytatni kell az „MZ” anyagok és technikai eszközök tárolása, karbantartása, megóvása és frissítése érdekében a korábbi években megkezdett munkát. A bevezetett új rendszert tovább kell tökéletesíteni és szilárdítani.

A korszerű tárolási rendet ki kell terjeszteni a központi raktárakban tárolt „M” utalványos anyagokra és technikai eszközökre, valamint a hadművelleti és központi tartalék készletekre is.

Figyelembe véve a központi raktárak korlátozott munkaerő lehetőségeit, a fenti készletek megóvása és felhasználhatósága érdekében e téren is élni kell a tartalékos anyagkarbantartó állomány igénybevételével. Ennek viszont alapvető előfeltétele, hogy a tárintézetek éves karbantartási tervekkel rendelkezzenek.

Az anyagi és technikai eszközök folyamatos karbantartására – az e célra engedélyezett állományon túl – be kell vonni a légénységi átképzésre bevonulásra kerülő tartalékos állomány egy részét is. E feladatra elsősorban az anyagi és technikai eszközök kezelőállományát kell igénybe venni, egy időben biztosítva az anyagi és technikai eszközök kezelése és igénybevétele szabályainak megismerését.

A még központi készletben tárolt („M” utalványon) anyagok és technikai eszközök megalakulási helyek közelébe történő kiszállíthatósága érdekében további vizsgálatokat kell folytatni újabb gazdaságosabb tárolási módszerek bevezethetősége, illetve építés nélkül az MN laktanyáiban tárolóter biztosíthatósága területén.

Megbízhatóbbá kell tenni az „M” bázisok és raktárak őrzés-védelmét, tovább kell folytatni az őrkutyák rendszerbeállítását és meg kell kezdeni a technikai őrzés-védelmi létesítmények fejlesztését.

A VOLÁN *vállalatokra települt ö. gk. száll. z.-aknál* növelni kell a személyi állomány és technikai eszközök kijelölt vállalatoktól történő igénybevételének arányát. El kell érni, hogy a zászlóaljak biztosítása néhány speciális katonai képzettség és technikai eszköz kivételével közel 100%-ban a vállalatoktól történjen.

Az ö. gk. száll. z.-ak kedvező tapasztalataira alapozva folytatni kell további hadrendi elemek polgári vállalatokra történő rátelepíthetőségével kapcsolatos vizsgálatokat. Első ütemben el kell érni, hogy a vasúti és közúti egységek mihamarabb kitelepülhessenek a „Megalakítási terv”-ben kijelölt vállalatokra.

Az MNHF-ség Törzs által elkészített Irányelvek alapján *tervszerűen tovább kell folytatni az MN központ hadtápalakulatok „M” felkészítését az alábbi formákban:*

- „M” összekovácsolási gyakorlat;
- parancsnoki vezetési foglalkozás;
- parancsnoki eligazítás;
- alegységszintű összekovácsolás és képzés;
- t. tiszti, tiszthelyettesi és légénységi ki-, át- és továbbképzés.

E téren követelmény, hogy elsősorban az alakulatok operatív állománya, a szervezetek működőképessége szempontjából fontos funkcionális alegységek és a speciális szakképzettséget igénylő személyek kerüljenek kiképzésre és összekovácsolásra.

Az „M” felkészítés folyamán kombináltan kell alkalmazni a felkészítés valamennyi módszerét (parancsnoki kiképzés, hadijáték tanteremben és terepen, az

operatív beosztású tartalékos állomány bevonásával; tanfolyamrendszerű továbbképzés, amely az alakulatoknál végrehajtandó gyakorlati munkával fejeződik be; a teljes személyi állomány, vagy egy részének bevonásával lépcsőzetes behívással, illetve váratlan mozgósítással egybekötött harcászati gyakorlat) betartva a felkészítés fokozatosságának az elveit, úgy, hogy az segítse elő a rendszergyakorlatok sikeres végrehajtását.

Kiemelten figyelmet kell továbbra is fordítani a t. tiszthelyettesképzésre. A tanfolyamokra, elsősorban megfelelő iskolai végzettséggel és polgári előképzettség-gel rendelkező tiszteseket és honvédeket kell tervezni.

Figyelembe véve az MNHF-ség kiképző bázisa szűk kapacitását az MN központ hadtápalakulatok tartalékos állománya kiképzéséhez meg kell teremteni valamennyi szolgálatnak saját alárendeltjeinél a képzés lefolytathatóságának előfeltételeit.

Az MN-ben végrehajtott „M” felkészítési feladatok mellett a jövőben nagyobb figyelmet kell fordítani az MHSZ keretében folyó utóképzés lehetőségeinek a kihasználására is. E téren fel kell használni az elmúlt évek pozitív tapasztalatait, amelyek elsősorban a közlekedési t. tiszti képzés terén nyilvánultak meg és az MHSZ országos elnökség és megyei vezetőségek bevonásával a jól bevált rendszert ki kell terjeszteni a hadtápszolgálat valamennyi szolgálati ágára, úgy a t. tisztek, mind a tiszthelyettesek képzése területére.

Természetesen az előzőekben ismertetett *kiemelt főfeladatok mellett a kívánt szinten végre kell hajtani a HKSZ és „M” intézkedésekben meghatározott mozgósítással és „M” felkészítéssel kapcsolatos egyéb részfeladatokat is.*

E téren azt kell látni, hogy a mozgósítási munka sajátosságából adódik, hogy nem kampányszerű feladat, hanem az élettel szorosan összefüggő, a változásokra azonnal reagáló folyamatos tevékenység. Ezért a jövőben is számolni kell azzal, hogy két tervezési időszak között, az „M” rendszer korszerűsítésével kapcsolatos kutató munkák eredményeként a mozgósítási tevékenység egyes részterületeire vonatkozóan kiegészítő szabályozások kerülnek kiadásra.

Úgy vélem, hogy az 1980-as évek feladataihoz az MNHF-ság alárendeltjei rendelkezzenek megfelelő segédletekkel, amelyek alapján feladatukat eredményesen végre tudják hajtani.

*

Ami a jövőt illeti, úgy látom, hogy az 1980-as években is kiemelten kell a harcászati tevékenységgel, mozgósítással és „M” felkészítéssel foglalkozni. Korántsem tekinthetjük a mozgósítási rendszer korszerűsítésével kapcsolatos tevékenységünket befejezettnek.

Ez irányú erőfeszítéseink eredményeként 1981. év végéig valamennyi hadtápszolgálati ág területén áttérünk a korszerű gépi úton történő „M” anyagtervezésre.

Távlati terveinkben további a minőségi munkákat elősegítő, az adminisztrációt csökkentő, a feladatok egységes értelmezését szolgáló segédletek kidolgozása szerepel.

Az 1977–1978. években az „M” tisztek és „M” törzsek állománya részére lefolytatott tanfolyam rendszerű kiképzés kedvező tapasztalataira alapozva a következő években az „M” apparátus felkészítését hasonló módszerrel tervezzük

végrehajtani. A jövőben szervezett tanfolyamokon a mozgósítással kapcsolatos témakörök mellett a parancsnoki tevékenység módszereivel, hadtáp szakharcászati ismeretekkel is bővítjük a tanfolyamok tematikáját.

Továbbá rendszeressé kívánjuk tenni a módszertani bemutató foglalkozásokat és gyakorlatokat.

Befejezésül annyit, hogy tisztában vagyok azzal, hogy a harckészültségi és mozgósítási munkák terén az ismertetett elvárások minden parancsnoktól, törzstől és „M” tisztől megfeszített, áldozatkész és szívós munkát igényelnek. Ugyanakkor meggyőződésem, hogy megfelelő hozzáállással és lelkesedéssel célkitűzéseink valóra válthatók.